ke clu na vepřový dobytek. — Dojednání úmluv pro podniky podpořené ze státního meliorančního fondu vyhlášeno pod č. 2. — Funkční období Poradního sboru pro otázky hospodářské bylo vlád. nařízením č. 3 prodlouženo do 15. července 1931. — Podle zákona ze 16. prosince 1930 č. 4 na ochranu osob oprávněných požadovati výživu, výchovu nebo zaopatření jest osoba alimentací, výchovou neb vůbec zaopatřením zavázaná povinna vykonávati podle možnosti a svých schopností takovou činnost, aby z jejího výtěžku mohla řádně dostáti svému závazku. Koná-li taková osoba práce nebo služby osobě blízké, platí pro vymáhání závazku obvyklá přiměřená mzda. Kdo poskytuje osobě, alimentací zavázané, prostředky k výživě, takže tato si pak nehledí výdělečné činnosti, ručí solidárně za alimentační kvoty v té době splatné. K zajišťovací exekuci pro alimenty není třeba osvědčení podle § 379 ex. ř. a § 223 ex. zák. Neplnění alimentační povinnosti úmyslné nebo z hrubé nedbalosti se trestá jako přestupek vězením do 6 měsíců za současné ztráty volebního práva. — Vyhláškou min. financí č. 5 stanovena míra a podmínky započtení přirážek k daním výnosovým na Slovensku a č. 6 zřízeny trestní okresy pro daň z obratu a přepychovou. — Stanovy fondu čs. legionářů při státním pozemkovém pozemkovém úřadě byly změněny vyhláškou SPÚ. č. 7. — Hraniční statut s Maďarskem vyhlášen pod čís. 8. — Mezinárodní úmluva o jízdě motorovými vozidly byla ratifikována a vyhlášena pod č. 9 i s přílohami. — Vlád. nařízením č. 10 byly stanoveny převodní částky a početní podklady Všeobecného pensijního ústavu a ústavů náhradních. V příloze vyhlášeny podrobné výpočetní tabulky. — Úmluva o právní pomoci ve věcech trestních a vydávání zločinců s Francií vyhlášena pod č. 11. — Jednotný celní závěrový řád pro labské lodi byl umluven s Německem a vydán pod č. 12. Vlád. nařízením čís. 13 pak byly sjednoceny v té věci platné předpisy. — K zákonu o železničních knihách č. 134/1930 byly vydány vlád. nařízením č. 14 podrobné předpisy o zařízení, zakládání a vedení těchto knih. — Podle vyhlášky č. 15 byly vydány nové pětisetkorunové bankovky s datem 2. května 1929. Hlavní jejich text je slovenský. — Vlád. nařízením č. 16 byly stanoveny průměrné ceny nejdůležitějších chemických pomocných látek a výrobků. — Vlád nařízení o zaopatření trvalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém bylo opětně vlád. nařízením č. 17 prodlouženo, a to do konce roku 1932. — Pod čís. 18—21 vyhlášeny smlouvy se Španělskem o právní pomoci ve věcech civilních, trestních a výkonu soudních rozhodnutí, pod čís. 22—24 obdobné smlouvy s Portugalskem. — Pod č. 25 pak vyhlášena arbitrážní smlouva s Belgií. — Podle vyhlášky č. 26 byly změněny názvy některých měst, obcí a osad. —kg.

**Mecenáš.** 15. února t. r. bylo tomu sto let, co se v Přešticích u Plzně narodil Josef Hlávka. Jeho jména sluší vzpomenouti nejen z vděčností, s níž naň vzpomínají a budou vzpomínati řady českých právníků, kteří vystudovali podporou »Hlávkových kolejí«, nýbrž i jako zakladatele a štědrého mecenáše České Akademie věd a umění a později k ní připojeného Národohospodářského ústavu. Hlávkovo jméno zůstane vždycky nerozlučně spojeno s činností i osudy těchto institucí. Ale mělo by být i vzorem; neboť Josef Hlávka, který od počátku se vypracoval v jedince na naše poměry velmi silného, byl prostý a neučený, ale poctivý hospodář, který měl pro potřeby národní skutečné porozumění a dovedl jim obětovati celou tu hřivnu, kterou si pracně vydobyl. Jen jednoho jest litovati, že nestal se vzorem jiným, aby aspoň částí svého přebytku pamatovali na kulturní potřeby, jako to činil Josef Hlávka. Ča.

**Přednáška dra. Rudolfa Hotowetze, ministra m. sl. »O vývoji a stavu našeho hospodářství«,** konaná dne 9. února 1931 v České společnosti národohospodářské v Praze. Úvodem přednášející pravil, že

rok 1930 byl nejen u nás, nýbrž v celém světě rokem veliké hospodářské krise. Válkou způsobené přerušení hospodářské rovnováhy vyvrcholilo v roce 130 neslýchaným klesáním surovin. Nadprodukce převyšovala spotřebu, takže hromadily se veliké zásoby neprodaného zboží, čímž byla krise přenesena na obchod a průmysl. Tomuto zpětnému pochodu nemohl se obchod a průmysl dosti rychle přizpůsobiti. Nejen v Evropě, nýbrž také v zámořských státech přibývalo zásob a znamením hospodářské mdloby jest, že ve světě leží za sta milionů neprodaného zboží a zároveň že je snad na 20 milionů nezaměstnaných, kteří by rádi pracovali, kteří však práce nemají, vzdor tomu, že v peněžních ústavech hromadí se přebytky. Příčinu hospodářské krise jest spatřovati v neobyčejném poklesu surovin. Krise zachvátila celý svět a může býti odstraněna pouze novým vyrovnáním cenové úrovně všech statků, surovin jakož i tovarů. Přednášející vyznačil ciferně stoupnutí výroby jednotlivých odvětví průmyslových. Zní to paradoxně, jest to však pravda, že tak silný a všeobecný pokles cen nemá za následek stoupnutí spotřeby, nýbrž že po určitý čas jeví se opak, spotřeba jest menší než v době normální. Zemědělec jest poklesem cen svých produktů na své kupní síle velmi zeslaben, což opět má vliv na obchod a průmysl. Zde přistupují pak ještě nezavměné ztráty, které vznikly tím způsobem, že nahromadily se zásoby dráže nakoupené, které nemohou se odprodati. Proto také je tak velký počet úpadků a vyrovnání. Klesnutí cen bylo tak rychlé, že i obezřetní producenti utrpěli veliké ztráty. Na početním podkladě insolvencí dokazuje řečník, o jaké částky se jedná. Zde je také hledati hlavní příčinu obav peněžních ústavů, které svého času půjčily peníze bonitním dlužníkům, kteří dnes jsou třeba insolventní.

Obmezení výroby zrcadlí se také v provozu železnic. Zkušenosti z ledna t. r. ukazují zřetelně, že manko nebude kryto zvýšením tarifů železničních. Dokladem poklesu výroby je také stoupající počet nezaměstnaných. Vliv racionalisace na nezaměstnanost není veliký. Dosud postrádáme také pojištění proti nezaměstnanosti. Při dnešních katastrofách je však jisto, že by se shroutilo a bylo by třeba podpory státu. Pomoc státu se již připravuje. Je však třeba, aby tato pomoc byla dána prací, zvláště těm oborům, které nejvíce trpí nezaměstnaností. Přednášející poukazuje na úspory, které leží u peněžních ústavů a znamenají dnes ohromnou latentní kupní sílu. Úpadek konsumu má však také podklady psychologické. Zejména nynější doba ukázala, jak prázdná je každá devisa. Není možno spojiti práci a šetření. Šetříme sice dnes, ale nepracujeme. A nemůžeme pracovati, protože se šetří. Jest si tedy přáti, aby dnešní latentní síla kupní byla použita buď pro přímý konsum nebo k rozdělení produktivních investic. Pokusy již byly učiněny. Veliká krise, která byla vyvolána nesmírným poklesem cen, může býti v každém případě léčena vyrovnáním cenového niveau, načež, jak zkušenost učí, bude následovati vzestup hospodářský. Bohužel nebyl to ani u nás ani jinde jen pokles cen, který krisi zavinil, nýbrž tato krise jest komplikována také problémem odbytu. Zvyšuje se pak ještě uzavřením států. Zdolána může býti jen mezistátním celním sblížením.

Dr. J.

**Patentní úřad RČS.** vydal v posledních dnech statistický přehled činnosti od počátku svého trvání, za leta 1918—1930. Je z něho patrno, že každým rokem agenda tohoto úřadu stoupá. Ba ani krise nezanechala v tomto oboru svoje stopy, naopak zdá se, jakoby vynalézavost ještě podporovala. Patentních přihlášek bylo v r. 1929: 9113, v r. 1930: 10.084. Platných patentů bylo koncem roku 1930: 16.569, z nich 3700 v min. roce. Všech patentů bylo uděleno 35.150. V roce 1930 přibylo proti roku 1919 7071 pat. přihlášek, proti roku 1928 1623; proti r. 1929 971. — Nedá se nikterak soudit, že by se tento vzestup agendy zastavil, nebo, že by se dokonce počet přihlašovaných vynálezů snížil.